

Udbuds- og indkøbspolitik

Horsens Kommune

Kolofon

Horsens Kommunes Udbuds- og indkøbspolitik

Vedtaget af:

Horsens Kommune 2025

Kontaktpersoner:

Udbudschef, Jesper Langkjær, jl@fikm.dk

Kopiering tilladt med kildeangivelse

Vi løfter i flok

Forord

Horsens er en kommune i rivende udvikling, og kommunens indkøbs- og udbudspolitik skal understøtte, at den fortsatte udvikling af kommunen som virksomhed er social ansvarlig med respekt for både økonomi og bæredygtighed.

Vi har et ansvar for at forvalte borgernes penge på en fornuftig måde. I modsætning til tidligere er fornuft ikke længere alene et spørgsmål om at købe billigt ind. Andre hensyn presser sig også på. Især Byrådets ambitiøse målsætninger på klimaområdet byder os at tage det lange blik på i forvaltningen af borgernes penge. Det handler derfor også om at tænke på morgendagens borgere, når vi tilrettelægger og gennemfører indkøb af de mange varer og ydelser, der er nødvendige for at le-

vere de borgernære ydelser, som det hele i sidste ende handler om.

Horsens Kommunes indkøbsarbejde er og skal også fremadrettet være forankret i et helhedssyn for at tilgodese de interesser og behov, der knytter sig til indkøb. Det handler om borgerne – nutidens og fremtidens. Det handler derfor om at give alle ansatte de bedste muligheder for at sætte borgerne i centrum.

Vi er fælles om Horsens, og vi løfter i flok. Når vi samler indkøbskræfterne, laver gode indkøbsaftaler og sikrer god opfølgning, kan vi skabe mere værdi for pengene og derved frigøre ressourcer, der kan bruges til mere borgernære opgaver. Det handler dog ikke kun om at opnå de økonomisk mest fordelagtige

vilkår. Som indkøbsorganisation skal vi udnytte vores store indkøbsvolumen til at påvirke markedet i en bæredygtig og ansvarlig retning.

Vi vil være uafhængige af fossile brændstoffer på transportområdet, og selvom mange af kommunens biler udskiftes med elbiler og at offentligt tilgængelige ladestandere bliver flere og flere, kan og skal vi gøre endnu mere for at mindske CO₂-udledningen. Vi vil i endnu højere grad arbejde med cirkulær økonomi, så flere af de varer vi køber, i større grad kan genbruges eller genanvendes. Vi stiller krav om miljømærker og stræber efter, at de kommunale køkkener anvender flere plantebase-rede råvarer. Og med uddannelsesklausuler understøtter vi behovet for faguddannet arbejdskraft. Dette er blot nogle af de områder, vi sætter fokus på med denne indkøbspolitik.

Peter Sørensen
Borgmester

Indkøb i Horsens Kommune

Denne indkøbspolitik omfatter alle indkøb og udbud i Horsens Kommune. Det gælder kommunens køb af varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver, herunder også leje- og leasingaftaler. Og det gælder selvejende institutioner mv., hvor kommunen meddeler lånegaranti til anlægsprojekter. Horsens Kommune er underlagt EU's udbudsdirektiv og den danske udbudslov. Derfor er vi forpligtet til at sende indkøb af en lang række varer og opgaver i udbud og til at følge fastlagte procedure-regler for offentlige indkøb. Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at indkøb sker under overholdelse af udbuds- og indkøbspolitikken, og at gældende indkøbsaftaler anvendes.

Det gode købmandskab

Når vi indgår indkøbsaftaler i Horsens Kommune, laver vi i udgangspunktet fælles aftaler for hele kommunen. Det gør vi, da den store indkøbsvolumen skaber stordriftsfordele og herved de mest fordelagtige aftaler. Samtidig undgår vi, at flere personer skal udføre samme indkøbsrelaterede opgave. Det er sund fornuft.

Med udgangspunkt i vores konkrete indkøbsbehov, erfaringer samt opgavens indhold og kompleksitet, udarbejder vi udbudsmateriale og opstiller relevante tildelingskriterier. Vi forsøger i den forbindelse altid at tilgodese en optimal konkurrencesituation mellem vores potentielle leverandører.

I nogle udbud tildeles aftalen efter laveste pris, men oftest ser vi på sammenhængen mellem pris og kvalitet, som vægtes ud fra en samlet, konkret betragtning. Ud over prisen ser vi derfor også på andre faktorer såsom klimavenlighed, levetid og forventede omkostninger til drift og vedligeholdelse. Det betyder bl.a., at selv om et bestemt produkt købes lidt dyrere ind, kan det på den længere bane være den billigste eller mest klimavenlige løsning.

Kommunens elektroniske indkøbsportal, LetIndkøb

I Horsens Kommune er det obligatorisk at e-handle varer og ydelser, hvor det er muligt. Når vi e-handler sikrer vi, at vi anvender de indgåede aftaler, samtidig med at vi dokumenterer indkøbet. Desuden minimerer e-handel det samlede tidsforbrug til indkøb. Langt de fleste af kommunens indkøbsaftaler findes i vores elektroniske indkøbsportal, LetIndkøb, og vi arbejder løbende på at gøre det så nemt og enkelt som muligt at finde og anvende indkøbsaftalerne.

Indkøbs- og udbudspolitikken sammenhæng til øvrige indsatser

Foruden denne indkøbs- og udbudspolitik arbejder Horsens Kommune også i andre sammenhænge for en ansvarlig udvikling af både virksomheden og samfundet Horsens Kommune. Det mest omfattende arbejde er forankret i Klimaplanen. Indkøbs- og udbudspolitikken understøtter, udvider og præciserer indsatserne i det af Klimaplanens 6 temaer, der adresserer kommunen som koncern. Som en af de største virksomheder inden for kommunegrænsen spiller det en rolle, hvad kommunen gør. Også som mulig inspiration for andre.

Vision for indkøb i Horsens Kommune

Horsens Kommunes vision for indkøbsområdet tager afsæt i ledelsesgrundlaget, der står på fundamentet af de bærende horsensværdier: Helhed, respekt, resultat og kvalitet.

”Vi vil være en professionel samarbejdspartner, der ud fra en helhedsbetragtning og med respekt for målsætninger og behov bidrager til, at organisationen kan levere resultater til gavn for det gode liv for nutidens og fremtidens borgerne i Horsens Kommune.”

Arbejdet med visionen er forankret i fokusområderne: Bæredygtighed, udbudspartnerskaber, samarbejde og handlekraft.

Bæredygtighed

I Horsens Kommune betyder bæredygtige indkøb, at vi tager hensyn til økonomi, klima, miljø, cirkularitet, sociale og etiske forhold. Vi overvejer som en naturlig del af ethvert indkøb, hvordan vores behov kan dækkes under størst mulig hensyntagen til bæredygtighed uden at miste fokus på andre vigtige hensyn som f.eks. kvalitet, funktionalitet og leveringssikkerhed.

Indkøb af varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsydelser har væsentlig betydning for kommunens klima- og miljøpåvirkning. Udbuds- og indkøbspolitikken er derfor et vigtigt grundelement i arbejdet med at realisere målsætningerne for kommunens klimaplanarbejde. Som virksomhed har Horsens Kommune en målsætning om at være CO₂-neutral i 2030, og vores indkøbsaftaler og ændrede indkøbsadfærd skal bidrage til, at vi når dette mål. Som offentlig indkøbsorganisation kan vi have indflydelse på markedet, og vi kan derfor stille krav til vores leverandører om at levere bæredygtige og innovative løsninger.

Vi ønsker gennem vores indkøb at skabe en større efterspørgsel af bæredygtige varer og ydelser og på denne måde påvirke eller forstærke udviklingen af markedet for bæredygtige løsninger. Vi ønsker, at vores leverandører og øvrige samarbejdspartnere – i samspil med os - udvikler en større bevidsthed omkring bæredygtighed og tager ansvar for løbende at udvikle mere bæredygtige varer og ydelser. Kun ved at løfte i flok med vores leverandører kan vi nedbringe kommunens klima- og miljøpåvirkning og indfri

klimaplanens ambitiøse og nødvendige målsætninger for kommunen som virksomhed.

For at opnå en meningsfuld grøn omstilling foretager vi ved hvert udbud en konkret vurdering af, hvilke bæredygtighedskrav vi vil stille. Kravene stilles enten som minimumskrav eller – hvis markedssituationen tilsiger dette – som konkurrencekrav og omfatter så vidt muligt hele produktets livscyklus – det vil sige råvareudvinding, produktion, distribution, brug samt efterfølgende bortskaffelse.

Desuden anvender vi udbudslovens frivillige udelukkelsesgrunde efter en konkret vurdering i forhold til det pågældende udbudsområde og marked. Dermed giver vi os mulighed for at afvise tilbud fra virksomheder, der eksempelvis ikke overholder miljømæssige-, sociale- eller arbejdsretlige regler.

Arbejdet for en omstilling til mere bæredygtige og cirkulære indkøb er samlet set båret af, at vi især

- vurderer om nyindkøb er nødvendigt
- stiller krav om miljømærkning, hvor det er muligt
- stiller krav vedrørende produkters miljø- og klimaafttryk i takt med der eksisterer valide opgørelser heraf
- stiller krav til størst mulig anvendelse af genanvendte råvarer
- stiller krav til størst mulig anvendelse af genanvendelige råvarer

- stiller krav til at reducere indholdet af miljø-og sundhedsskadelige stoffer
- stiller krav til produkters levetid, adskillelighed, reparation mm.
- er åbne for større mulighed for cirkulære forretningsmodeller, som f.eks. leasingaftaler, tilbagetagningsordninger m.m.

Social ansvarlighed

Bæredygtige indkøb er også socialt ansvarlige indkøb. Vi stiller krav om, at vores leverandører incl. underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt af Danmark, herunder International Labour Organization's (ILO) konventioner om tvangsarbejde, børnearbejde samt sikkert og sundt arbejdsmiljø. Ved at benytte arbejdsklausuler i forbindelse med udbud af tjenesteydel-

ser og bygge- og anlægsopgaver, gør vi en direkte indsats for at forhindre social dumping. På den måde sikrer vi, at medarbejdere, der løser opgaver for Horsens Kommune, har arbejdsvilkår og lønninger, der ikke er mindre gunstige, end hvad der er aftalt i overenskomsterne for det pågældende faglige område. Ligeledes tager vi et medansvar for at skabe flere praktikpladser til unge via uddannelsesklausuler i overensstemmelse med byrådets opdrag herom.

Udbudspartnerskaber

På nogle vare- og tjenesteydelsesområder giver det god mening at standardisere og indgå i indkøbsfællesskaber med andre offentlige organisationer. Horsens Kommune er allerede medlem af indkøbsfællesskabet Fællesindkøb Midt. Ved at samle indkøbskræfterne yderligere på tværs af det offentlige, opnår vi yderligere stordriftsfordele og får endnu bedre mulighed for at fremme bæredygtighed, fordi den store efterspørgselsvolumen kan påvirke eller for-

stærke en bæredygtig udvikling i markedet. Udgangspunktet er afledt heraf, at vi tilslutter os det tværoffentlige, forpligtende udbudspartnerskab forankret i SKI eller andre tilsvarende tværoffentlige udbudssamarbejdsformer og forklarer os, når vi ikke gør. Støtten til tværoffentlige udbudspartnerskaber frigør tid, som vi bruger på at gennemføre udbud på områder, hvor andre hensyn end optimale stordriftsfordele er i spil.

Handlekraft, respekt, ansvar og fællesskab

Det handler om borgerne – nutidens og fremtidens. En væsentlig forudsætning for at indkøb kan bidrage til at løse vilde problemer med især knappe ressourcer og klimaforandringer er, at vi

- hver for sig og sammen udfordrer varetænkningen, når vi møder den i indkøbsarbejdet.
- viser handlekraft og prioriterer – især når vi står overfor uprøvede handlinger ved tilrettelæggelsen af udbud og gennemførelse af indkøb.
- viser respekt for en indkøbsaftale ved at overholde den, fordi indkøbsafta-

len er den bedst opnåede balance mellem mange hensyn.

- tager ansvar og giver lyd, når indkøbsaftalen opleves ikke at understøtte behovet.

Den gode aftale skaber vi i fællesskab ved i udbudsprocessen at inddrage repræsentanter fra de leder- og medarbejdergrupper, der skal anvende aftalen i det daglige. Kun herved kommer aftalen tæt på de behov, der skal dækkes, så opgaverne kan løses med den rette kvalitet.

Samarbejde – eksternt og internt

Indkøbsarbejdet skal understøtte Horsens Kommunes overordnede vision om, at vi er fælles om Horsens. Visionen kræver udsyn. Vi skaber udsyn i indkøbsarbejdet ved at:

- samarbejde med kommunens medarbejdere og ledere, som har den bærende viden og erfaring i forhold til de behov, der skal dækkes.
- invitere til dialog og samarbejde med erhvervsliv, leverandører og relevante rådgivere for herved at drage nytte af deres viden i arbejdet med

løbende at tilpasse udbudsprocesserne, så resultatet - indkøbsaftalen - ender med at være det bedst opnåelige balancepunkt mellem egne behov og løsninger i markedet.

Horsens Kommune
Chr M Østergaards Vej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29
www.horsens.dk